

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»

۰۴ فبروری ۲۰۱۶

خداوند اولاد را از عاق نگاه کند!

یکی از گناهان بزرگ در دین مقدس اسلام عاق پدر و مادر است. منظور از عاق در اصطلاح شرع اذیت کردن و نافرمانی والدین است و این امر گناه بزرگی است و از کبایر گناهان در شرعیت اسلامی شمرده می شود. حتی در برخی از روایات اسلامی این آزار و نافرمانی را در حد کفر می شمارند. علماء و محققین اسلامی اقسام عاق را در نکات ذیل چنین فورمولبندی نموده اند:

- آزار و ناراحت کردن پدر و مادر (والدین و یا یکی از آنها) از جمله عدم پرداخت نفقه آنها. در حکم شرع اسلامی و قوانین مدرن جهان همین است که اگر پدر و مادر فقیر باشند، بر اولاد واجب است که در تهیه نفقه والدین اقدام نماید، که ترک این وظیفه و عدم عمل به مقتضای آن در صورت استطاعت، گناه کبیره می باشد.

- حالت بدتر همان غصب مال و دارائی پدر و مادر و ایجاد موانع و یا ممنوع نمودن آنها از حق خودشان. این عمل در جنب این که از جمله گناهان کبیره به شمار می رود، بلکه پایمال کردن حق الناس نیز به شمار رفته که باز هم این عمل از نیز جمله گناهان کبیره می باشد.

- بردن آبرو و عزت مادر و پدر و غیبت آنان، یا تهمت زدن به آنها، یا مکر و خدعه و یا دشمنی و امثال اینها با آنان، و این قسم علاوه بر این که گناه بزرگ عاق پدر و مادر را دارد، گناه آبروریزی و تهمت و غیبت، بهتان و امثال اینها را نیز دارد. بهتان نیز از گناهان بس بزرگ در دین اسلام به شمار می رود.

- کینه، عداوت، تندی، پرخاشگری، دشمنی، دادن فحش به آنها، حتی قهر و چپغ زدن بر سر آنها و ازین این قسم همان عاقی است که در قرآن کریم و روایات متعدد احادیث صحیح از گناهان کبیره شمرده شده اند.

قرآن عظیم الشان و احادیث نبوی از انجام این عمل، فرزندان را بر حذر داشته و منع نموده است. به صورت کل منظور از عاق، اذیت کردن و نافرمانی از والدین است و طوری که گفتیم این امر از گناهان کبیره به شمار می رود. پروردگار با عظمت ما می فرماید: «وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا» (سوره اسراء ۲۳) (یعنی: و پروردگارت فرمان داده: جز او را نپرستید! و به پدر و مادر نیکی کنید! هرگاه یکی از آن دو، یا هر دوی آنها، نزد تو به سن پیری رسند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار! و بر آنها فریاد مزن! و گفتار لطیف و سنجیده و بزرگوارانه به آنها بگو»

بخاری و مسلم از انس روایت کرده‌اند که درباره گناهان کبیره گفت یا از او سؤال شد که فرمود: « شریک قرار دادن به خدا، کشتن انسان بناحق، و نافرمانی و عقوق والدین، هان بدانید که بزرگترین گناه کبیره سخن بدروغ یا شهادت بدروغ است.» به روایت ابوبکره پیامبر صلی الله علیه و سلم گفت: «ألا أنبئکم بأکبر الکبائر؟ قلنا: بلی یا رسول الله. قال: الاشراک بالله، و عقوق الوالدین - وکان متکئاً قجلس وقال: الا و قول الزور و شهادة الزور) ... آیا می‌خواهید بزرگترین گناهان کبیره را به شما بگویم؟ گفتیم آری ای رسول الله، فرمود شریک قرار دادن برای خدا و نافرمانی و عقوق والدین و او تکیه داده بود و نشست و گفت: هان سخن دروغ و شهادت بدروغ و پوچ و بی‌اساس). آنقدر آن را تکرار کرد که ترسیدیم و گفتیم ای کاش پیامبر صلی الله علیه و سلم آن را رها می‌کرد .

خواننده محترم، برادر و خواهر معزز!

با تأسف بخشی از مسلمانان از دین دور شده، حقوق و جایب خویش را مانند یک انسان و یک مسلمان یا نمی‌دانند، یا آن را بس سهل و یا هم کم توجهی داشته و مرتکب گناهان کبیره و تخطی از اصول انسانی و خطرناک می‌شوند. معنی و مفهوم عاق و عقوق را به طور دقیق نمی‌دانند و طوری تصور می‌کنند که اگر پدر و یا مادر فرزند خود را عاق کرد او دیگر از حقوق فرزند خالص شده و حتی از گرفتن میراث نیز محروم می‌گردد. در حالی که عواقب این حالت فرا تر و سیعتر ازین است .

می‌خواهم خدمت برادران و خواهران محترم به عرض رسانم که اصل حکم چنین نیست . طوری که در فوق تذکر دادیم که حالت عاق یا عقوق به اثر نافرمانی پدر و مادر و عدم رعایت حقوق شرعی والدین به وجود می‌آید که گناه کبیره می‌باشد.

فرزند مسلمان به حکم قرآن و دستاویز پیامبر صلی الله علیه و سلم باید اطاعت از اوامر شرعی مادر و پدر را به عمل آرد، و در اوامری که جنبه شرعی نداشته باشد ، با آنهام اولاد باید در مورد عدم اطاعت خویش به لهجه آرام و مؤدبانه به والدین قناعت داده و برایش توضیح دهد که اجرای این امری که شما فرمودید، اگر من آن را انجام دهم شامل گناه می‌گردم . به همه حال با عاق کسی از پسری نمی‌براید و از حق فرزند بودن خارج نمی‌گردد که در مورد حقوق میراث محروم به حث مفصل مطلبی اما مختصر از حقوق میراث محروم نمی‌گردد ولی باید بدانیم که نافرمانی از امر والدین و عدم اطاعت از آنها گناه کبیره بوده که خداوند اولاد را از عاق نگاه کند . یکی از حالاتی که فرزند و اولاد از میراث محروم می‌گردد همانا خارج شدن از دین اسلام است . الهی ما را هدایت نیکی و توان این اعطا فرما که حقوق والدین را کما هو اداء و به جای آوریم . امین یارب العالمین

تتبع و نگارش :

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی - سعیدی افغانی»

مدیر مطالعات ستراتیژیک افغان و مسؤول مرکز کلتوری دحق لاره-جرمنی